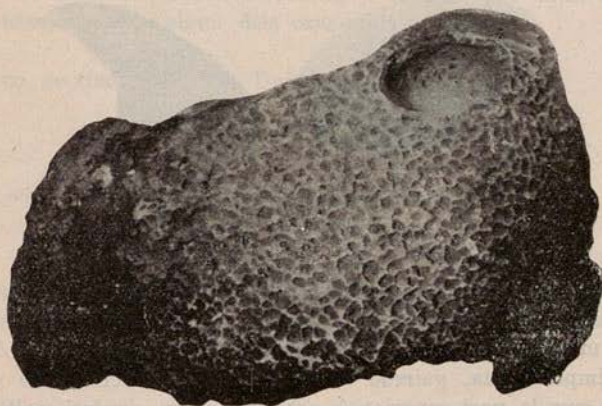


Addicions a la fauna pliocènica de Papiol

per

J. M. FONT I LLUÍS SOLÉ

Amb motiu de diverses excursions realitzades als jaciments pliocènics dels encontorns de Barcelona hem tingut ocasió de recollir qualques fòssils, la majoria dels quals, foren descrits pel canonge ALMERA (1); però entre els exemplars recolectats hi ha una espècie no citada fins ara com a pertanyent al pliocènic, i d'altres que, si bé ho



Valva de *Spondylus* perforada per *Gastrochaena lata* Doll et Dautz
tamany $\frac{1}{2}$

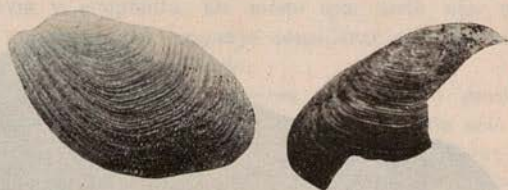
havien estat, dels jaciments del Pla de Barcelona i conca del baix Llobregat, no figuren entre els trobats a Papiol, que és la localitat d'on procedeixen tots els exemplars als quals ens referim en aquesta nota.

L'espècie al·ludida és un mollusc lamelibranqui del gènere *Gastrochaena*. El Dr. ALMERA cita, del pliocènic de Molins de Rei a Esplu-

(1) ALMERA: *Descrip. de los depósitos. pliocen. de la cuenca del bajo Llobregat y Llano de Barna*. M. R. Acad. Cien. y Art.

gues, *Gastrochaena dubia Pennant*, descrita en el tractat de paleontologia de Fontannes (1). L'exemplar trobat per nosaltres no respon a la descripció esmentada, sinó a la de *G. lata Dollfus et Dautzenberg* del miocènic de França. Aquesta espècie es diferencia clarament d'aquella per les seves dimensions i per tenir les valves llargues i estretes i, demés, llises. En canvi *G. lata* es caracteritza per la seva conquilla petita, oval, retorçada, amb obertura molt gran. valves convexes, dilatades, ovalades posteriorment, proveïdes de nombroses làmines arquejades; l'extremitat paleal molt inclinada cap a la xarnera. L'aurícula, petita; la xarnera lineal, amb denticles petits, dèbilment callosa. Les papil·les, petites i poc pronunciades (2).

Segons les nostres dades, cal, doncs, fer arribar fins al pliocèn la susdita espècie.



Gastrochaena lata Doll. et Dautz. Cara externa
tamany natural

Hi ha, però, una observació a fer respecte a aquest punt. *Gastrochaena* és un mollusc litòfag, i el fòssil de què tractem ha estat trobat dintre una cavitat excavada en una valva de *Spondylus*. L'estat d'aquest impossibilita, gairebé del tot, la seva determinació específica, per tal com la part superior és coberta per un corallari molt abundant en el pliocèn de Papiol. Per la nostra part hem comparat aquesta valva amb les que, procedents del pliocèn barceloní, figuren en el Museu de Geologia (*S. ferreolensis Fontannes*, *S. ferreolensis* var. *valida Almera Bofill*), i per les dimensions i forma no respon a cap d'aquests tipus. Podria argumentar-se, doncs, tenint en compte la proximitat del miocèn, que es tracta d'un exemplar rodat; però precisament el políper esmentat treu tota classe de dubtes perquè la cavitat excavada pel litò-

(1) t. II. pàg. 4, làm. I, fig. 4 i 5.

(2) DOLLFUS et DAUTZENBERG: *Conchyologie du miocène du bassin de la Loire*. Première partie. *Pélicypodes*, p. 63. *Mem. de la Soc. G. de France*, n.º 27, Paris, 1902.

fag travessa precisament el coral pliocènic, com hom pot veure en la fotografia adjunta.

Ultra aquest mollusc hem trobat altres fòssils de Papiol que no havien estat citats, i són:

Strombus coronatus, *Defrance*, trobat abans a Molins de Rey, a Esplugues i a Gràcia.

Schizaster major *Desor*, que ja s'havia trobat a Molins de Rei i a Esplugues. L'hem trobat, junt amb *Brissopsis Papiolensis* *Lambert*, en l'astià de Papiol.

Lamna sp., de Molins de Rei i Gràcia. N'hem trobat un sol exemplar.

Darrerament, al turó de Mongat, hem recollit diversos exemplars de plantes fòssils pertanyents al pliocènic. La troballa té certa importància, ja que l'edat dels estrats del turó de Mongat havia restat un xic dubtosa, mentre que l'estudi que estem fent del material trobat permetrà fixar-la amb precisió.

Ens cal regradar els Drs. BATALLER y MARCET per haver-nos facilitat la determinació d'algun dels exemplars trobats.

(Laboratori de Geologia de la Universitat de Barcelona.)